

תקליט מחתרת מרתק לאחרונה אספנים בכל מערב גרמניה. הכוונה לארזן נגן המכיל קריאה ברוסית מתוך ספרים. אלא שזו אינה סתם קריאה. הקורא הוא אלכסנדר סולז'ניצ'ין, בעל פרס נובל, הספרים מתחום הוא קורא הם ספריו, והספרים המוקלטים של קולו הוגנובו למעט על ידי איג'ונן מהגרים רוסים, אשר אף הוציא את התקליט לאור ומוכר כל העתק ב־7 דולר (כמעט 30 ל"י). מה שמזרז בכל הענין הוא שהכנסות התקליט הן קודש להשלמת בנין כנסייה רוסית אורתודוקסית בפריז פראנקפורט, וזאת טעה שסולז'ניצ'ין עצמו יצא לאחרונה בהתקפה מוחצת נגד הכנסייה הרוסית, המפקירה לדעתו את העם והופכת לכלי בידיו של מימסד אתאיסטי. ככה זה. כנראה שהמשל של בלעם יש לו השלכות בכל דור.

מחול

לקחת את עצמכם ברגלים

הצגת בכורה של בימת הרקדנים. מנהלת אמנותית: ליה שוברט. בתכנית: הכת, מיתוס (קנת גוסטאפסון). שעשועי מישחק ומע" בר לנף המראות (ליה שוברט). מסע — (רינה גלוק). יש לנו בארץ, כנראה, הרבה מאד חובבי מחול, והרבה רקדנים בבוטנציה. אחרת קשה להסביר את שפע ההלקות המופיעות לאחרונה במרץ רב ובתוכניות יומרניות אחת יותר מן השניה. ואם "בת" שבע" הצליחה כבר לעורר את הרושם כי אכן, בשטח המחול יש לישראל מה לומר, באה בימת הרקדנים והוכיחה שלא לכל ישראל יש מה לומר. מכל שחוצה לאחרונה באולם נחמני בתל-אביב, הוא הופעה מורה וקצת בלתי מתקבלת על הדעת של להקה הנראית

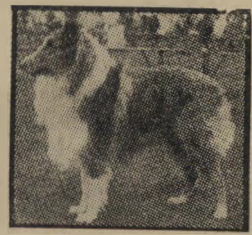

בימת הרקדנים אפריקה מתשורת ונרדמת בחורה

כאילו לא גמרה להכין את תוכניתה: הת נועות הסגניות וחסרות חן, הכוריאוגרפיה היא בפירוש שפטינה, ואילו על הרקדנים והרקדניות, מוטב שלא לדבר. יוצא מכלל זה הוא קנת גוסטאפסון השוודי, האחראי גם לחיבורם של שני קטעים, בעל כושר גופני יוצא מן הכלל, ויחד עם זאת בעל אישיות קרה כל כך, כאילו הביא עמו ממולדת את כל שלגי הצפון. הרעיונות שמאחורי הקטעים, כולם יומי-רניים ומתנשאים אל על. "הכת" צריך להיות מין טכס פולחני דרמטי מאד, וצליי לי האוטוטי ו.מיסה לובה" רומזים על אפריקה, אבל איפה הלהט של בני השב" טים האפריקאים ואיפה הצעדים העזירים וחסרי הבטחון של הלהקה החיפאית? ושוב פולחנים, פולחנים אחרים, של המיתולוגיה הצפונית ב"מיתוס", ושוב — הזהירות היא התכונה המאחדת את כל המשתתפים — שאיש לא ינקע רגל חס ושלום. מי שקרא ל"שעשועי משחק" בשמו ודאי אינו יודע שעשועים מה הם, כי לא קנת גוסטאפסון ולא חוה באקאל גיראו מתבדרים בו, ואשר ל"מעבר לנוף המרי" אות", שהיה אמנם המסובך והמורכב מבין הקטעים, הוא רק חשף את כל הליקויים שגיראו קודם. יוצא דופן (אבל לא בהרבה) בכל התוכי-

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן־אמוץ ונתיבה בן־יהודה

דאמי רהיזוכם

קוקו עדיכפך

נמר דאריגך

מאנגד צ'חצ'ח

עֶשֶׂה גִּיף התמתח, הזדקף, הבליט את שריו ריו, הפגין את גופו הגברי. "הוא לא מתאמן בכלל. השרירים באו לו מזה שהוא עושה גוף כל פעם שהתיכה עוברת על ידו בבריכה." * "קם מהשולחן, עשה גוף ואמר: נראה אותך גיבור בחוץ."

צ'קמק פ' מעך, קימט. "סבלנות! תן להוריד את החולצה. אתה תצ'קמק לי אותה לגמרי." * "רצה לעשות עלי רועם. צ'קמק הרצל אחד וזרק אותו לריצפה. הדלקתי סיגריה עם ביאליק ואמרתי לו: "נה!"

שִׁדְדָן ש' ז' מכשיר מישרדי להידוק ניירות, מהדק, לחצן. "אני אומר לה: תביאי לי שדדן, אז המז' כירה המטומטמת הזאת נותנת לי את השדדן ליבר בטלפון."

חֶרְרֵר! קול המושמע תוך נשימת האוויר גימיה ואשר מצוין: (1) נחירה. (2) הבעת שיעמום. (3) הטלת ספק באמיתות הסיפור. "חררר! עלי נה? על מי אתה בא לעבוד? אתה הרי בכלל לא נשוי."

מַסְטֵרְפִיסִים / מַסְטֵרְפִיסִים ר' יצירת מופת, דבר משובח, מעולה, משולם. "הגישה עוגת שוקולד עם מרציפן ואגוזים, אני אומרת לך — מסטרפיס!" * "והבדיחה הזאת על התוכי שדיבר אידיש, אבל היה צרוד היתה פשוט מסטרפיס." * "היא יצאה לשוק עם כמה דוגמאות חדשות של שמלות־מקסי. מסטרפיסים אחת אחת."

קְרִיטִי ת' מאוד, חמור, רע, גרוע. "החמוס היה עוד איכשהו, אבל הפלאפל היה ממש קריטי." * א: "איך היה הסרט?" ב: "קריטי!" * קריטי זו לא מילה. הספר הזה ממש חרא."

לֹא נִשְׁאָר חֵיב השיב לו כגמולו, לא טמן ידו בצלחת, נקם בו, סילק עימו את החשבון. "הוא מוציא את הראש מהחלון וצועק לי: "חמור! אתה חושב שנשארת לי חייב? עשי תי לו תנועה מיוזמת וצועקי לו: נה! אידיוט אחד!" * "מאיך לא נשאה ראש־הממשלה חייבת גם לאנשי ארץ־ישראל השלמה שבמע"ר?" (ידיעות אחרונות" 28.3.72).

חֶסֶר רֶקֶשׁ - ביטוי המזהיר מפני קיו" מה של סכנה נוספת לסכנות הקיימות כבר. "המדריך צניחה מסביר לכותה לפני ה־ת קפיצה: תראו חבר'ה, זה פשוט מאוד. אתם קופצים והמיצנח נפתח אוטומטית. אם הוא במיקרה לא נפתח, אתם מושכים בחוט הזה, ופותחים את המיצנח הרזבי. אתם גומעים ל־קרקה, מקפלים את המיצנחים ועולים למשאיות, שיחכו לכם למטה ויקחו אותכם לבסיס. הכל ברוז! הכל ברוז!" "העיקר, החבר'ה קופצים אחד אחד. פית' אום מרגיש מוישה שהמיצנח שלו לא נפתח. מושך מוישה בחוט, אבל גם המיצנח הרזבי לא נפתח. אז הוא אומר לעצמו: עכשיו חסר רק שהמשאיות לא יחכו לנו למטה!"

גית הוא "מסע" של רינה גלוק, רקדנית ובתי־שבע". אשר חיברה מין מהזור המת" חיל בחיים, נמשך בגן עדן, אחרי־כך שאלו, ושערי הגהנום. מעניין שיש כאן זהות בין הראשון והאחרון. ייתכן שאילו היתה בימת הרקדנים מנסה לתפוס פחות, היתה תופסת יותר. והכוונה כפולה: או שהיתה בוחרת את רקדניה בקפידה יתירה ומצמצמת בקטעים קא־מריים יותר ומרשימים פחות ואז היתה מצניעה לכת אבל בוטחת בצעדיה — או שהיתה שוקדת על תוכנית קצרה יותר ויומרנית פחות. גם בכדורגל צריך להת' אמן.

ספרים

חידון סנולים קדושים ושטנים FIFTH BUSINESS — Robert-son Davies — Signet 71 התפקיד החמישי — רוברטסון דיוויס הוצאת סיגנט 1971. 238 עמודים — 6.25 ל"י.

סיקורת

את עצמו על המציאות), ואשתו הראשון נה (הנכנעת לחלוטין בפני מציאות זו) אינם זוכים לטיפול מעמיק או יסודי יותר. כסיפור נקמה מיסטיק משולב בהידון סמלים נוצרי, הספר מתקבל על הדעת. אבל קשה להתייחס ברצינות מלאה לגורל התפקיד החמישי או לכל תפקיד בדרמה כשהם מצויירים בצבעים הדוהים במים.

שליש מכל מה שאנחנו אוכלים, דרוש לנו על מנת להתקיים. שני השלישים האחרים דרושים לקיום הרופאים. הדיאטטיקאי האראלד סואנסון

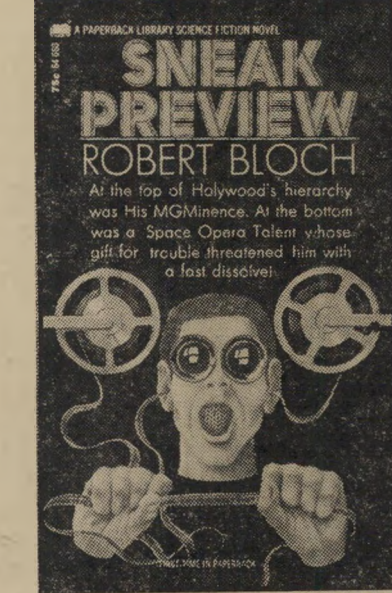
העתיד רע! ההווה, נורא!

SNEAK PREVIEW — Robert Black A Paperback Library. "הצצה קדימה" — מאת רוברט בלוך, פייפרבק לייבררי 1971 — 192 עמודים.

תהילתו העיקרית של רוברט בלוך מבר־ססת על כתיבת סיפור בשם "פסיכ" שהפך לסרט מפורסם מאוד ומפחיד מאוד של אלפרד היצ'קוק. מאז יודעים הכל כי בלוך מיטיב לסמר שערות קוראיו, ולהטיל בהם אימה, בסיפורים שחלקם מציג את מעוותת, בחלקם דמיון פורה, תוך שיי מוש תדיר במדע דמיוני, כלומר, בתיאור העולם כפי שהוא עשוי להיראות בעוד כמה שנים.

כך מורכב גם ספר זה, המתאר מנגנון טוטאליטרי שהשלט על אמריקה, בנה כ־פוח פלאסטיות ענקיות וממוזגות אוויר, ש מתחתן מסתתרים המיליונים המעטים ש נותרו בחיים אחרי הרעלה גרעינית. מיפ לצת מנגנונית זו שולטת בכל בית חוקה, מחוך מטרה לספק את החושים המידיים של האזרח ולמנוע ממנו כל אפשרות של מחשבה או יוזמה עצמית. עיקר המא־מצים מושקעים באמצעי התקשורת. החיי־ביום לספק את סמי ההרגעה הציבוריים המתאימים.

הצרות מתחילות, כרגיל, עם חצוף אחד שאינו מוכן לבלוע את הגלולה המרה ושואל שאלות, וסופן של השאלות להפיל את כל המערך הרודני כולו, אפ־כי לא ברור בדיוק מה עומד לבוא אחרי־כך. עד כאן, החלק של המדע הדמיוני ב־ספר, ולמען האמת הוא אינו משכנע במי־

הצצה קדימה מפטיכו בעבר לפטיכים בעתיד חד. הדמויות שטחיות ושיגרתיות, מעשהיה צפויים, בקיצור, מדע דמיוני מן השורה השניה. מה שעשוי לעניין יותר, הוא דווקא אותן תזכורות לזמן עבר, שמכניס בלוך בתוך סיפורו, על־מנת להוכיח כנראה ש־אולי המישטר שהוא מתאר אינו טוב, אבל הוא בוודאי עדיף על מה שהיה. קטעים אלה, שכולם מתרחשים בערך ב־ (המשך בעמוד 12)